

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Rheden
T.a.v. de vergunningverlener
Postbus 9110
6994 ZJ De Steeg

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer

Onze referentie
1433428

Bijlagen
0

Datum 28 september 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Naam	Landgoed Biljoen
Adres	Zutphensestraatweg 5
Postcode/plaats	6883 JH Velp
Gemeente/provincie	Gelderland
Monumentnummer	528750

Geacht college,

Op 29 augustus 2023 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen.
In onderstaande motivering licht ik dit nader toe.

Het plan

De aanvraag betreft het realiseren van een alternatief voor de onbewaakte spoorwegovergang naar boerderij Elzenhof op het landgoed Biljoen. Het Blauwe Laantje, dat nu over een onbewaakte spoorwegovergang loopt, vormt de historische ontsluiting van de boerderij. Deze ontsluiting levert echter gezien het frequente treinverkeer een gevaarlijke situatie op voor bewoners, bezoekers en leveranciers van de boerderij. In samenspraak tussen ProRail, Geldersch Landschap en Kasteelen en de pachter van de boerderij is daarom een plan gemaakt om de onbewaakte grensovergang te sluiten.

In de huidige situatie, op basis van een 2017 verleende tijdelijke vergunning, is een weg parallel aan het spoor aangelegd, bereikbaar vanaf landgoed Biljoen, om de onbewaakte spoorwegovergang te kunnen vermijden. Destijds is aangegeven dat deze toegangsweg als permanente oplossing afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarden van het landgoed en om die reden als permanente oplossing niet volstaat. In opdracht van ProRail is door SB4 een cultuurhistorisch onderzoek verricht, en zijn aanbevelingen gedaan voor maatregelen waarmee cultuurhistorie, landschap en natuur kunnen worden versterkt. Uit dit onderzoek is gebleken dat de nu aanwezige, in eerste instantie tijdelijke oplossing, toch de minste impact heeft op de aanwezige cultuurhistorische en landschappelijke waarden, ondanks dat in eerste instantie is aangegeven dat deze oplossing voor de langere termijn niet wenselijk is. Onderzochte alternatieven waren een ontsluitingsroute parallel aan het spoor richting de Brink, en een onderdoorgang ter plaatse van de overweg. De route richting de Brink heeft negatieve gevolgen voor de kleinschaligheid van de Brinkweg. Voor het aanleggen van een onderdoorgang moet een groot deel van de bomenrijen van het Blauwe Laantje worden gekapt.

Ten opzichte van het ontwerp voor de ontsluitingsroute zoals die er lag voor de aanvraag van de tijdelijke vergunning in 2017 heeft ProRail een aantal concessies gedaan ten aanzien van de afstand tot het spoor waardoor de weg redelijk dicht langs de spoorbaan kan liggen. De inrit wordt zo klein mogelijk gehouden doordat er een verplichte rijrichting is naar de zuidkant van het landgoed, en de inrit is dichterbij het spoor verplaatst. De weg is aangelegd in een halfverharding. Er wordt voldoende afstand tot de beuken langs Biljoen gehouden om ervoor te zorgen dat deze niet aangetast worden of beschadigd raken.

Voor het inpassen van de permanente ontsluitingsweg worden, conform de aanbevelingen uit het rapport van SB4, de bomenrijen in het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje hersteld door de aanplant van zomereiken of winterlindes, net als het pad (in de huidige situatie staan hier eiken). De rode hekken bij de spoorwegovergang verdwijnen. Er worden vier solitaire bomen toegevoegd in de overliggende weide. Aanvullend wordt een klinkerverharding als aansluiting op de laan Biljoen aangebracht en worden de bestaande haag en de bosschages doorgetrokken tot aan het spoor. Hiermee wordt de huidige open ruimte bij de entree versmald en kan er niet meer geparkeerd worden. Er worden geen paaltjes in de bermen en geen toegangshek geplaatst. Een wens voor een wandelpad door de weide kan niet gerealiseerd worden door de aanwezigheid van een dassenburcht.

Motivering

Ik kan mij vinden in de aanbevelingen zoals deze gedaan worden in het rapport van SB4. Hoewel door de ligging van de weg parallel aan het spoor de totale breedte van de infrastructuur verbreed ten koste van de parkweide, is de impact op de landschappelijke karakteristiek acceptabel, ook rekening houdend met de noodzakelijkheid van een veilige spoorwegovergang. Voor het aanzien van de ontsluitingsweg is het positief dat hekken, palen e.d. niet nodig zijn, en het aantal storende elementen zoveel mogelijk wordt beperkt.

Ik heb geen bezwaar tegen het plaatsen van enkele solitaire bomen in de weide tussen het spoor en de Zutphensestraat. Ik adviseer om hierbij te overwegen om ook hier enige afwisseling in boomsoorten te hanteren zoals in de zuidelijke weide nu het geval is, of een boom te laten vervallen zodat het aantal niet exact gelijk is aan die in de zuidelijke weide, om een te 'gepland' aanzicht te voorkomen en het natuurlijke karakter te versterken.

Het is eveneens positief dat de bomenstructuur langs het hoog gewaardeerde Blauwe Laantje wordt hersteld. Ik adviseer om hierbij te kiezen voor zomereiken, gezien deze aansluiten bij de bestaande bomen. Hiermee wordt het laanbeeld zoveel mogelijk versterkt.

Het is voor de toekomst aan te bevelen om het bestaande transformatorhuis langs het spoor te renoveren/ te ontdoen van graffiti, om de impact ervan op het landschap te beperken. Deze vormt in de huidige situatie een sterk verstarend element.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,